

52601324 : สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

คำสำคัญ : ภูมิปัญญา/การใช้ประโยชน์/ป้าชายเลน

นันทน์ภัต อธิษฐานสิทธิ์ : ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าชายเลนของชุมชนบ้านคลองลัด ตำบลบางตะนูนออก อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี.

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : อ.ดร.สวรรยา ธรรมอภิพล. 101 หน้า.

การวิจัยเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าชายเลนของชุมชนบ้านคลองลัด ตำบลบางตะนูนออก อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาชนิดของพันธุ์ไม้ป่าชายเลนและภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าชายเลนที่พบในชุมชนบ้านคลองลัด 2. เพื่อศึกษากระบวนการถ่ายทอดภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าชายเลนของชุมชนบ้านคลองลัด ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตพฤติกรรม การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและแบบไม่มีส่วนร่วมกับชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านคลองลัด

ผลการวิจัยพบว่า 1. พืชที่พบในพื้นที่ศึกษาทั้งหมดประมาณ 10 ชนิด ได้แก่ โกงกาง ต้นตะนูน ชะคราม ต้นจาก แสม ขลุ่ พังกาหัวสุมดอกแดง เหงือกปลาหมอ ลำแพน และคาตุ่มทะเล มีการนำพันธุ์ไม้จากป่าชายเลนมาใช้ประโยชน์ 5 รูปแบบ ได้แก่ การเผาถ่าน การทำเครื่องมือทางด้านการประมง การนำไปประกอบอาหาร การทำยาสมุนไพร และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ของเครื่องใช้ 2. กระบวนการถ่ายทอดภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าชายเลนในชุมชน 3 รูปแบบ ได้แก่ การถ่ายทอดผ่านศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน การถ่ายทอดผ่านปราชญ์ ผู้รู้ และการถ่ายทอดกันเองของชาวบ้าน

ทั้งนี้ผู้วิจัยเสนอแนวทางการส่งเสริมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านต่างๆไว้ 3 แนวทาง คือ 1. การพัฒนารูปแบบการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าชายเลนเพื่อเพิ่มความหลากหลายในการนำมาใช้ประโยชน์ 2. การเก็บรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าชายเลนเพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาของท้องถิ่น 3. การจัดตั้งศูนย์แสดงสินค้าที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่นเพื่อเป็นการรองรับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีการประดิษฐ์ขึ้นและเป็นการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนต่อไป

การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2554

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

52601324 : MAJOR : (PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT)

KEY WORD : MANGROVE RESOURCES /TRADITIONAL KNOWLEDGE

NUNNARPHAS ITTHICHANSEE : TRADITIONAL KNOWLEDGE IN USE OF
MANGROVE RESOURCES OF BAN KLONG LAD , TAMBON BANGTABOON-AOK ,
AMPHOE BAN LAEM , PHETCHABURI PROVINCE. INDEPENDENT STUDY ADVISOR :
Sawanya Thamma-apipon, Ph.D. 101 pp.

The research on Traditional knowledge in use of mangrove resources of Ban Klong Lad , Tambon Bangtaboon-Aok, Amphoe Ban Laem, Petchaburi Province aimed at 1. Studying kinds of species of mangrove forest and local wisdom in being benefited from mangrove forest resources found in Ban Klong Lad , 2. Studying the process in disseminating wisdom in being benefited from mangrove forest resources of Ban Klong Lad , Tambon Bangtaboon-Aok, Amphoe Ban Laem, Petchaburi Province. Data were collected by in-dept interview, behavioral observation, participative observation and non-participative observation with the villagers in Ban Klong Lad.

It was found from the research that 1. There were 10 kinds of plants found in studied area including Kong Kang, Ton Taboon, Chakram, Ton Chak, Samae, Klue, Pangka Huasoomdokdaeng, Nguerk Plamor, Lam Pan and Tatoom Talae. Plants from mangrove forest are used in 5 forms that are-- burning as fuel, making fishery tools, cooking, preparing for herb, and processing and producing materials and tools; 2. There are 3 forms of process in disseminating wisdom in being benefited from mangrove forest in the community including dissemination via learning center of the community, dissemination by teachers, experts, and fellow villagers.

The researcher presented three ways of promotion and conservation of various aspects of wisdoms as follows: 1. Development of forms of being benefited from mangrove forest in order to increase diversity of benefiting methods; 2. Collecting data on wisdom in being benefited from mangrove forest in order to conserve local wisdom; 3. Establishing exhibition center of goods obtained from local product in order to support local wisdom invented; it is to continue using local wisdom of the community.

Program of (PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT) Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2011

Student's signature

Independent Study Advisor's signature